

Prepravka štala po slobodnom sistemu držanja krava

Vezani sistem držanja krava, najviše je zastupljen na farmama. U slobodnom sistemu držanja krava, ima više pozitivnih nego negativnih uticaja, pogotovo sa stanovišta zdravlja i dobrobiti životinja, a i farmerima je ovakav način pogodniji. Kako se farmeri ne bi izlagali prevelikim troškovima i gradili nove štale, iznalaze se rješenja za rekonstrukciju postojećih, po sistemu slobodnog držanja krava. Preporuke Evropske Unije, odnose se na slobodan sistem držanja krava. Kod farmi muznih krava u organskoj proizvodnji, vezani sistem držanja, je zabranjen. Slobodni sistem uzgoja muznih krava se preporučuje i iznalaze se rješenja kako prilagoditi postojeće štale ovom sistemu.

Kod rekonstrukcije štala postoji više rješenja, a ponuđena su 2 rješenja sa kombinacijom:

1. vezivanjem i puštanjem krava i
2. potpuno slobodnim držanjem.

Cilj je da krave imaju što više prostora za hranjenje, napajanje, ležanje i kretanje. Krave, nakon muže ostaju slobodne sve do kraja dana kada se ponovo vežu. Kod slobodnog sistema, krave se drže slobodno sve vrijeme. Ležišta bi trebalo produžiti i omogućiti dovoljno suhe prostirke. Ležište bi trebalo graditi od glatkog materijala, ali da nije klizavo i da ima dovoljno suhe prirodne prostirke, preporučuje se slama i sijeno. Nagib ležišta ne bi trebao biti veći od 50% cjelokupnog ležišta. Za pregrade između ležišta, koriste se kajši, pregrade od drveta i prirodnih materijala, treba izbjegavati metalne pregrade i uopšte izbjegavati štetene materijale prilikom izgradnje ili rekonstrukcije štale.

Mikroklimu u štali treba prilagoditi kako bi krave imale dovoljno vazduha, svjetlosti i zraka. Potrebno se pobrinuti da je objekat dobro ventiliran i da je obezbeđeno normalno strujanje vazduha. Sve ostale faktore mikroklimе nivo prašine, temperaturu, relativnu vlažnost vazduha i koncentraciju gasova, treba prilagoditi i učiniti neškodljivim za životinje.

Povoljna mikroklima može se postići uklanjanjem zida dužeg dijela štale, te iskoristiti kao produženi hranidbeni hodnik. Time se dobija širi prostor, veća količina zraka i svjetlosti što povoljno utiče na zdravlje i proizvodnju muznih grla. Dio zida zimi se može po potrebi zagradi balama sijena.

Svaka štala bi obavezno trebala da ima i ispuste sa travnatom površinom, gdje bi krave boravile na otvorenom, kretale se i hranile. Na ispustima bi trebalo obezbediti hranu i vodu u vrijeme boravka na ispustu.

Ispusti za muzne krave treba da su obezbeđeni sa nadstrešicom kako bi životinje prilikom boravka na ispustima štatile od vjetra kiše, sunca i ekstremnih vremenskih uslova^{1,2}.

Ovo su osnovne smjernice za rekonstrukciju postojećih štala ili izgradnju novih objekata, koji naš tehnički saradnik za poljoprivredu, savjetuje Partnerovim klijentima. Ovim sistemom držanja muzne krave postižu bolje zdravlje, kondiciju, te u punoj mjeri ispoljavaju svoj proizvodni kapacitet.

1 Pravilnik o metodama organske stočarske proizvodnje

2 Dipl ing. Zoran Kozlina Rekonstrukcija postojećih staja

Slika: Slobodni sistem držanja krava

Slika: Ležišta